

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladv. szerkesztő:
II. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Pincz-utca 47. és 48. szám.

Szolgalelkűség szobrok útján.

Ezen a kor szolgalelkűségét ostromozó irányzattal a „Magyar Estilap után közöljük, mivel magunk is teljesen osztjuk nevezett lap társ cikkének nagy igazságait. Ime az őszinte szózat:

Mindig szép és dicséretes, ha a jelen elismeri a múltat; ha a nép le-
 rója a kegyelet és hála adóját azoknak, akik bármi formában sorsát irányították, szóval alapvetők és saját korukból is kimagasló alakok voltak.

A szobor mindig ilyen elismerést jelent; de emellett természetesen áll az axioma, hogy önmagát tiszteli meg az a kor, amely előző időknek kiváló embereit megbecsüli, emléküket tiszteletben tartja és amennyire lehet, anyagban is megőrökíti.

Ahoz a tényhez tehát, ha bárhol bármely érdemes embernek szobrot állítanak, nem lehet hozzászólni; a helyi nagyság a maga kisebb keretében jelenthet annyit, mint az országos vagy világraszóló nagyság a maga terjedt határai között. Ezért senki sem fog abban kivetni valót találni, hogy Szeged hálás népe gróf Tisza Lajosnak szobrot emelt; még kevésbé abban, hogy Csáktornya városa Zrinyi Miklós emlékét örökítette meg, azét a Zrinyiét, akinek neve-hire betöltötte az országot

és századokon keresztül még mindig csorbitatlan fényvel ragyog felénk.

De az már elszomorító és méltán bírálat tárgya, hogy a szobrok leleplezési ünnepeit nem a megőrökített férfiú egyéniségéhez, hanem az élő hatalmasak törpeségéhez szabják. A megemlékezés ünnepét szolgalelkűséggel megrontják és a kegyeletes kor jó hírét az utódok előtt csufosan kompromittálják.

Tessék elolvasni a vasárnapi szoborleleplezésekről szóló tudósításokat. Szegeden ott volt az egész kormány és minden pereputtyja, Csáktornyan csak a tudományos társaságok képviselői, köztük egy exminiszter, de ez is csak azért, mert véletlenül a csáktornyai kerület képviselője.

Nézzük csak! Ki is volt az a gróf Tisza Lajos? Becsületes ember, régi család sarja, gazdag ember, aki nagy hivatalokhoz és címekhez jutott, mert testvérbátyja magyar miniszterelnök volt. Szegedet mint királyi biztos rekonstruálta. Dicséretes munka, de nem kell nagy bizonyítás, hogy akkora hatalommal és pénzzel bárki más megcsinálta volna ugyanezt, pláne ha az a bárki más a hatalmon lévő miniszterelnök fivére lett volna. Ez nem jelenti azt, hogy Szeged ne állít-

son emlékszobrot gróf Tiszának, de jelenti azt, hogy gróf Tisza Lajos szobrának nincsen országos jelentősége és leleplezési ünnepe nem országos ünnep.

Zrinyi Miklós ellenben országos nagyság és immár biztos, hogy egy évezred óta senki sem tudott olyan magyar eposzt írni, mint ő; amellett hatalmas országvédő hadvezér is volt és emlékét nem lehet kapcsolatba hozni semmiféle élő hatalommal; mert a család fő- és mellékágaiban kihalt. Csáktornyan országos ünnep, Szegeden csak lokális ünnep volt.

És mégis ott járt kormány és minden fő egyéb Szegeden, Csáktornyan pedig a tudományos társaságok küldöttein kívül csak a helyi hatóságok. Ez a fordított világ pedig onnan van, hogy gróf Tisza Lajos a mostani miniszterelnöknek nagybátyja és örökhatáryója volt, miglen Zrinyi Miklós csak nagy szelleme él még közöttünk.

Nem kell tovább bizonyítanunk, hogy a tegnapi ünnepegekben megint csak a mostani kor szolgalelkűsége nyilvánult meg, legjobban pedig a kormány lapjaiban és első sorban dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter urban. Ha mindenki előbbrevalónak találta az eleven mi-

A vasadi dűlön.

Ezt a dűlöt végig jártam,
 Hol tavasszal, hoi meg nyárban,
 Tengeri töréskör,
 Téli havazáskor
 S rajta ballagtomban
 Csöndes mulatásból
 Sok szép nótát eldanoltam,
 Sok virághoz lehajoltam.

Most, hogy újra erre járok,
 Ringatóznak a kalászkok.
 Buzavirág kékje
 Mosolyog az égre.
 Föl is bokkrétázom
 Kalapomat véle,
 Szívemre is jut egy szála . . .
 A pacsirta biztat rája.

S valaki jár az eszembe . . .
 Nóta fakad a szívembe!
 Olyan szép a dal, hogy
 Gyönyörtüségében

Pirul a felhő is
 Alkonyati égen . . .
 Hej, ha e dalt leírhatnám!
 S valakinek elmondhatnám . . .

Gyökössy Endre.

Délibáb-képek a Hortobágyról.

Itélet idő jár a nagy Hortobágyon. Fűszál helyett, mintha pernye, szürke hamu borítaná az óriás pusztát, melynek sikhátán puposan emelkedik ki a kunhalom.

A horpadt éhjószág kinjában az izzó, a cserépes sziklásföldet nyalogatja. És végtelen szomorúság, bánat borul a földszerető magyar ember lelkére.

Ezt a földet, a magyar földet nagyon is lehet ám szeretni. Az egyik polgár-barátom, a nagyuj-utezán lakházias fiatal Kertész ezimbora körülbelől kellőképpen batározta meg ezt a bámulatos földszeretetet.

— Az édes gyermekeimet sem szere-

tem jobban a földemnél, mondotta Kertész barátom . . .

Megértem, átérzem ezt a szeretetet.

Az ideai tenyész-lókiállítás nem igen sikerült a Hortobágyon. A nehéz időre, a gazdát búsító szárazságra tolták át a tapasztalt kedvetlenség, részvétlenség okát.

En azonban azt hiszem, hogy nem időjáráshoz kötött, hanem mélyebb és maradandóbb ez a baj. A gazdák fölfogásában, a gazdák nevelésében rejlik.

Az itt a baj, hogy a debreczeni gazdák nem igen akarnak a korral haladni. Pedig minden jó tulajdonságok és alkalmok meg volna hozzá, hogy a magyar föld legelső és legműveltebb gazdáivá nevelkedjenek. Még meglehetősen tiszta ösvágyon van a kezökön. Termékeny és változatos határ fölött uralkodnak. Ötször annyi embernek is puha kenyeret teremne, mint ahány küzdő-vén-küzdő élődik rajta. Csak az iskolákat karolja fel tömegesebben az ifjú polgárnem-

MIHALOVITS J.

gyógyszertára a „Kigyóhoz“

DEBRECZEN, Fótér,

a városházzal szemben.

Ajánlja az ártalmatlan növényi anyagokból készült s kipróbált jó hatású **Dr. Borsos-féle hajszeszt,** mely megóvja a fejbőrt az elkorpanyósodástól, megszünteti a hajnullást, a hajvégek megtörését s szétszakadását, a hajelmolyosodását. Megszünteti mindenféle hajbetegséget s ezért mint óvszer is melegen ajánlható. **Nem rontja a hajat,** sőt annak növesztését elősegíti s a hajat **dussá, sűrűbbé teszi.** Kis üveg ára 1 kor., nagy üvege 2 kor. Azoknak, kik a hajszesztnek nem barátai, ajánlható a fentihez hasonló hatású s jósaú **Dr. Borsos-féle hajkenőcs,** melyből kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. (2)

niszterelnöknek hódolni, mint a holt költőnek: a közművelődés miniszterének ott lett volna a helye a költő szobrának talapzatánál; ott az ünnepi beszédet neki kellett volna mondania.

A német császárné megtakarított pénze.

Német bank-botrány.

Német politikai körökben egyre nagyobb hullámokat vet a Pommerobank ügye, amely hovatovább erős és izgalmas politikai ügyvé fejlődött ki, amelybe az ellenzéki lapok a német császárné nevét is belekeverték.

A dolog úgy áll, hogy a bank rengeteg összegeket adományozott jótékony célokra, nevezetesen pedig templomépítési célokra. Ezt persze, nem lett volna szabad tennie, mert ezzel a részvényeseket nagy mértékben károsították. Történt azután, hogy a nevezett nagy bank bajba került, úgy hogy bírói beavatkozás vált szükségessé. Azonban — úgy beszélnek — a krach előtt a német császárné betéteit kivették a bankból, biztonságba helyezték és megmentették, míg a többi betevő súlyosan károsítva van a részvényesekkel egyetemben. Az ügybe igen magas állású egyéniségek is bele vannak keveredve, köztük Rudde német közlekedésügyi miniszter is, akit most különösen támadnak az ellenzéki lapok báró Mirbach, a német császárné főudvarmesterével együtt, akit azzal gyanúsítanak, hogy titkon összeköttetésben volt a bankkal. Leginkább meg vannak akadva konzervatív körök, amelyek az ügyről mélyen hallgattak. Pedig a vád ellenük is szól. Azt kérdezik, hogyan fogadhattak el akkora összeget templomépítési célokra egy banktól, amelynek első sorban a részvényesek érdekeit volna védenie.

Most végre megszólal a konzervatív „Reichsbote” és tiltakozik az ellea, mintha ők eddig rezervált állásponton helyezkedtek volna. Azt mondják, hogy vártak báró Mirbach nyilatkozataira, mert addig végleges ítéletet nem hozhattak. Ha báró Mirbach jótékonyosodva egy bank előjáróitól elfogadott, nem lehet azt tőle rossz néven venni, mert akkor még a banknak rossz léte nem volt. De ha az összegek ilyen óriásiak voltak, akkor a bárónak tudnia kellett volna, hogy ilyen költsékezést nem engedhet meg magának egy bank a részvényesek súlyos

megkárosítása nélkül és anélkül, hogy a betevők érdekét ne veszélyeztessék. Kötelessége lett volna az összegeket visszautasítani. De ha már elfogadta, úgy az összegeket, miután a bank összeomlott és sok ember a pénzét veszítette, vissza kellett volna adnia. Mert keresztényi célokra, sőt templomépítésre ilyen pénzeket elfogadni nem lett volna szabad. Persze, ha a pénzt már elköltötték, akkor nagyon nehéz a pénzt visszaadni. Az ügy igen nagy botránnyá fejlődhetik.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. június hó 13-án.]

Eredeti tudósításunk.

Az ülést **Jakabffy Imre** alelnök vezette. Bejelentette mindenekelőtt, hogy **Barta Ödön** egészségének helyreállítása okából hat heti szabadságot kért.

Daróczy Aladár a kérvényi bizottság előadója bemutatta a kérvények hetedik sorjegyéről szóló bizottsági jelentést.

A bizottságokban hiányzó tagoknak a megválasztása következett, még pedig egy tagnak a kilenczedik bizottságba és két tagnak a horvát regnikoláris bizottságba való választása. A hivatalos jelöltek **Komjáthy Béla** és **Münnich Aurél** a regnikoláris bizottságba és **Trauschenfels Emil** a bíráló bizottságba. A szavazás névszerint történt.

A szavazás megejtése után az indemnitásra tértek át.

Noményi Ambrus előadó ajánlotta az 1904. évi első hónapjaiban viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról az 1904. évi IV. törvényzikk hatályának az 1904. évi augusztus hó végéig való kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot elfogadásra.

Komjáthy Béla a Kossuth-párt nevében a javaslat ellen beszélt.

Pártja a javaslatot azért nem fogadja el, hogy ettől a kormánytól a kormányzás eszközeit megvonja. És nemcsak ennek a kormányaak, de más 67-es alapon álló kormánynak sem szavazza meg a felhatalmazást. A miniszterelnök programbeszédében az alkotmány megerősítéséről beszélt és éppen Tisza volt az, a ki ellene súlyos mérenyeltre készült. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Foglalkozik a miniszterelnök programbeszédével és kormányzati multjával. A miniszterelnök és kormánya a nemzeti akarattal szembe helyezkedve érvényesítették a bécsi udvar akaratát Magyarországon és nem valósítottak meg abból a kevésből sem semmit, a mit ígértek, a mikor kormányra jutottak. Tények indokolják a kormány iránti bizalmatlanságot.

A szabadelvűpárt katonai programját nem hajtotta végre a kormány és félre is magyarázta. A nemzetiségi kérdésről szólva felemlíti, hogy amár még 1840. ben törvényt alkotunk, hogy ebben az országban semmiféle felekezetenek nem lehet olyan papja, a ki magyarul nem tud, mégis a kormány oly férfiut nevezett ki püspöknek, a ki nem érti az állam nyelvét. Bizalommal ehhez a kormányhoz nincs és ennél fogva a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Simonyi Semadám Sándor a néppárt állásfoglalását fejtette ki röviden, azért, mert hisz a költségvetési vitánál lesz rá alkalom, hogy a párt a kormány iránt való bizalmatlanságának hathatósabban kifejezést adjon. Kérde, milyen munkaprogramot ad a kormányelnök? Milyen sorrendben akarja a javaslatokat tárgyalatni?

Nem ért egyet a függetlenségekkel abban, hogy az alkotmány csak a nemzeté; az alkotmány épügy a királyé is. Legyünk őszinték és valljuk meg, hogy vétkezünk minden vonalon. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Felkiáltások balról: Az nem igaz! A nemzet nem vétkezhetik!

Simonyi: Nem úgy értettem, úgy értettem, hogy egyesek vétkeztek a nemzet ellen. (Felkiáltások: Ki az!) Azok, kik például a törököt reánk vezették. Nem szavazza meg a javaslatot.

Tisza István gróf miniszterelnök egyelőre kijelenti **Simonyi** kérdésére, hogy a nyári szünet előtt a költségvetést, a vasutasok fizetésrendezését, a czivilistát és a katonai alapítványi helyekről szóló javaslatot akarja csupán letárgyalatni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Lovász Márton a Szederkényi-párt nevében szintén csak röviden nyilatkozik és azt mondja, hogy pártja a kormány iránt bizalmatlansági okokból nem szavazza meg a javaslatot.

Mi az ujság?

Szerelmi dráma. A szövetség-utcai Szarvas-szállóban tegnap este nyolcz órakor egy férfi és egy nő szobát béreltek. Éjjel felé pisztolydörrenések hallatszottak a szobából, mire a szálló személyzete betörte az ajtót. A szerencsétleneket a földön fekvő találták halva. Mindakettőnek a haántéka át volt löve. A rendőrség megállapította, hogy a férfi **Rigó István**, balatonberényi 22 éves földműves, a leány **Kovács Mari**, alsóalapi születésű, 15 éves dajka. Levelet vagy egyéb írást nem hagytak hátra, úgy hogy nem tudják, mi vitte a szerelmeseket a halálba. A törvényszéki orvostani intézetbe vitték őket.

Kivándorlás a sztrájk miatt. Gyuláról jelentik: A kőművesegedek és mesterek között huzódó sztrájk, amely miatt már 80-an családostól Amerikába való kivándorlásukat is bejelentették, sőt utlevelet is kértek, dr. Lukács György főispán és dr. Fábry Sándor alispán közbenjárására valószínűleg mihamar véget ér. Bekésen a kőművesek sztrájkja még egyre tart.

Miksa császár levelei. Sesanában a minap meghalt lovag Schaffer Károly nyugalmazott ellentengernagy, akinek levelei közt Miksa mexikói császár két levelét találták. Mindkét levél Queretáriban kelt. A császár éppen kevéssel előbb vonult be Queretáriba, miután minden osztrák kísérelőjét, így Schaffert is, Mexikóban hagyta. Schaffer levelet írt a császárnak, keservesen panaszkodva amiatt, hogy nem lehet a császár közvetlen közelségében. Azt hiszi, hogy az uralkodó megnehezítelt reája amiatt, mert mindig őszintén nyilatkozott a vigasztalan helyzetről. Miksa császár erre a levélre hosszasan válaszolt. Kijelenti, hogy Schaffert, akit őszintén nagyrabecsül, csak azért nem vitte magával, mert Mexikóban különösen a császár távollétében feltétlen szükség van reája. Az igazság kimondásáért pedig sohasem neheztelt. „Senki sem szereti jobban az igazságot, mint én és mennel meztelenebb és szabadabb, annál jobban tetszik nekem.” A másik levél bucsulevél, amelyet a császár halála előtt egy reggel írt. A levél, melyet a queretárii börtönből küldött Saffernek, így szól:

Kedves Schaffer! Mielőtt ártatlanul megyek a meg nem érdemelt halálba, még gyorsan ezt a néhány sort intézem önhöz, hogy megköszönjem

zedék; hisz kedvezők a körülmények. Van kollegiumunk, van gazdasági szakiskolánk is. Tehát szorgos debreczeni polgárok neveljétek belé diákokat is.

Midőn a bágyadt nézésű kanczákat, a fűgőbb, lejtő járású csikókat vezetgették fel a perzselt gyepen, a nap teljes erővel tüzött fejünkre, a városi orozát piritó, hámlító, barnító tűz-csókós hortobágyi szél arcomhoz csapódott, a páczára támaszkodva tekintetem a pusztába mélyedt. A délibáb teregette ottan ezüstös hajjait. A pászortányák melletti facsoportok, mintha levegőben usztak volna kerekedett lombjukkal. . . Ezt a pusztát, a délibábot a nagy mesemondó Jókai sokszor megnézte. Az őstermesztéből ihletés ragadt reá . . .

A nagy mesemondónak is holta után derül ki, hogy rut valóságból fonódtak életének utolsó évei. És mint ez a perzselt pusztát a távolból, úgy az a perzselt lelkű nagy költő is csalóka délibábképekkel általt minket és takargatta a legsivárabb valót . . .

Szabad Hajdu.

hü od
őszinte
ben G
neki k
kodása
még e
kérem,
jába, r
A
arra ak
kossák
kellém
XIII. L
saját fé
ban a f
kellőleg
11.000
jában.
napsugá
egyszer
vaticán
fütik. L
már mi
magánl
remtsen
maradta
zött ki,
vel való
a terve
tűlvi tele
Most is
problém
a kérdé

Öreg T

[A megt

A
rózsák
könnyen
szenvéd
a tisztas
Lá
rendező
torbéli
mert ne
Tulajdon
tozása,
lanatokh
gáltatás
ismereté

nős léle

oldozz f

És

hogy:

bit sem

Me

moru, n

A

lálán v

gyám, a

ifju és

korában

Az

mókázik

uram is

elhaló h

Csak hi

mert jó

utolsó k

tisztult

Ki

tató szó

felgyógy

ruan fog

pap, de

szentség

adását

ur szolg

van ruha

szolgálta

hü odaadással teljesített szolgálatait és őszinte fáradságát Üdvözölje nevemben Grünne kollégáját és mondjon neki köszönetet hűségeért és ragaszkodásaért. Amikor önt és családját még egyszer szívesen üdvözölöm és kérem, hogy foglaljon bele mindig imájába, maradok hiva Miksa.

A Vatikánból. A nyári hónapokat arra akarják használni, hogy végre megalkossák a pápa lakásának egy hiányát, azt a kellemetlen baját, hogy nem lehet fűteni. XIII. Leó pápa minden télen meghűlt a saját fényesen berendezett szobáiban. Azonban a fűtés kérdését még sem oldták meg kellőleg sohasem, mert nem kevesebb, mint 11.000 szoba és terem van a pápa palotájában. E helyiségek legnagyobb részébe a napsugár sohasem hatol be s minden évben egyszer, karácsony táján esik meg, hogy a vatikán összes helyiségeit kellemes melegre fűtik. Laponi, XIII. Leó pápa háziorvosa már mindenféleképpen megpróbálta, hogy a magánlakosztályában rendes hőmérséketet teremtsen, de összes kísérletei sikertelenek maradtak. Nemrég egy építész tervet dolgozott ki, az egész vatikánnak meleg levegővel való fűtésére. XIII. Leó pápa megnézte a tervét, de amikor megtudta, hogy keresztültelése egy millió lirába kerül, elutasította. Most ismét felmerült a Vatikán fűtésének problémája s az új pápa maga sürgeti ennek a kérdésnek a megoldását.

Öreg Tajti Mátyás szomorú története.

[A meztagsadott halotti szentségek. — Esküvő a halálos ágyon.]

A másvilágra vezető út bizony nincs rózsákkal kirakva. Az egyik ember mégis könnyen jut rá, de a javarésze csak hosszú szenvedések után éri el a célt: az igazak, a tisztaszívűek országát.

Lám Tajti Mátyás uram tisztaszívű volt, rendeződött is már számára az a csillagsátorbéli lakás és mégsem tudott beköltözni, mert nem róta le itt a földön a tartozásait. Tulajdonképpen nem is ide való volt a tartozása, hanem a másvilágba, az utolsó pillanatokban pedig elébe állva az igazságszolgáltatás szolgája is, megrémegtetten a lelkiismeretét:

— Nem fogad be a jó Isten, mert bűnös lélek vagy.

— Azért vagy az Ur szolgája, hogy oldozz fel a bűneim alól.

És erre az a furcsa válasz érkezett, hogy:

— Egyik bűnöd miatt nem lehet a többi sem megbocsátani.

Maga a történet, öreg Tajti Mátyás szomorú, mélabus története itt következik:

A kiskunsági Dorozsma községben halálán volt Tajti Mátyás nyugalmazott közgyám, akinek fehér fejét egyaránt tisztelte ifjú és öreg s aki nyolcvankét esztendőskorában dőlt csak először ágyba.

Az ilyen öreg emberekkel nem sokat mókázik a halál, felkapja és viszi őket. Tajti uram is érezte, hogy ütött az utolsó órája, elhaló hangon szólt oda a környezetéhez: Csak hívják a papot. Gyónni és áldozni akar, mert jó keresztény volt világeletemben, az utolsó kenettel lerójjá minden bűnét és megtisztult lélekkel száll az ur számolya elé.

Kivánságát teljesítették is, noha a biztató szó sem maradt el, hogy nonó, majd felgyógyul, nem kell olyan nagyon szomoruan fogni a dolgot! Ezalatt megérkezett a pap, de nem azért, hogy kiszolgáltassa a szentségeket, hanem hogy ennek a megtagadását hozza a házbüliek tudomására. Az ur szolgája úgy vélekedett, hogy mikor reá van ruházva a mennyei megbocsátó igazságszolgáltatás joga, ő meztagsadja azt, mert a

bűnös léleknek más bűne is van. Mintha nem az lenne a hivatása, hogy elősegítse a lelkiismeret megnyugovását.

Öreg, törődött, fehérhaju asszony sirt az asztal mellett.

— De hát mit vétett Tajti Mátyás?

— Vadházasságban él magával.

A tisztelendő ur azzal már ment volna, de kinosan köhécselve megakasztotta utjában a haldokló, aki úgy érezte, hogy most, most mindjárt kiugrik helyéből a szíve, mikor rátekintett arra az ősz asszonyra, aki olyan végtelen nagy idő óta szolgálója, gondozója, de akinek azt még sosem vetették a szemére.

— Adjon össze ezzel a becsületes szegény asszonnyal, lerovom ezt az adósságot is, csak hogy ne menjek pogány módon a másvilágra.

Villámgyorsasággal ez sem történt. Először is sürgönyileg kérték a csanádmezei alispánt a birdetés alóli fölmentésért, ugyanakkor a tisztelendő ur szintén sürgönyileg jelentette be az esetet a csanád-egyházmezei püspökségnek, engedélyt kérve az esketésre.

Estig megjöttek a kedvező válaszok, akkor aztán előbb az anyakönyvvezető költötte össze a 82 éves Tajti Mátyást a 86 éves özvegy Bárány Gergelynével, utána a tisztelendő ur adta rájuk az egyházi áldást. Mikor mindezzel elkészültek, a plébános el látta az öreget az utolsó szentséggel.

Az újdonsült férj azonban már akkor agóniában feküdt, a felesége jajveszékelésére sem ébredt föl, mert a lelke utban volt a mennyei birodalom felé, ahol szívesen látják a tiszta szívűeket és nem veszik olyan nagy szigoruan igaz bűnbánat idején azt a régi kis formahibát.

Mert egy teljes napba se tellett, öreg Tajti Mátyás már minden bűnétől feloldozottan jelent meg a felhősátorok között.

Kilencz éves kislány meggyilkolása.

[Rettenetes eset.]

Berlinben rettenetes gyilkosság történt tegnap. Egy kilencz éves kisleányt megbeestelenitettek és aztán meggyilkolták és szét darabolták. A rémes esetről, amely egész Berlinben nagy izgatottságot okozott, részletes tudósításunk a következő:

A holttest feltalálása.

Szombat este 8 óra felé a Maichallközelében a folyóban egy matróz egy kis leány holttestét találta meg iszonyu állapotban. A matróz rögtön értesítette a közelben levő barátját, a kivel együtt a rendőrségre vitték, ahol a rémes esetet bejelentették. A rendőrség a helyszínen könnyen megállapította a feltalált holttest személyazonosságát, mert előtte való napon jelentették be egy kis leány eltűnését. A meggyilkolt kis leány neve Berlin Lucie, egy munkásnak leánya. Csütörtökön ment el hazulról az iskolába, ahonnan nem tért vissza többé. A rendőrség azt is megállapította, hogy az előadás befejezése után barátjával együtt hazafelé igyekezett, a mikor két férfi csukrokkal kínálta a kis lányokat és magukkal esaltta. A meggyilkolt leány barátja azonban nem engedte a vadállatok csábításának és hazafelé rohant. Az egyedül álló kis Luciet pedig addig csalogatták és ígértek csecsebecseket, hogy végre velük ment. És azóta eltűnt a kis leány.

A tettesek.

A rendőrség megállapította, hogy a kislány alsó teste fel volt vágva. A bestiális merénylők aljas tettük elkövetése után a szerencsétlen áldozat holttestét a folyóba dobták, ahol másnap a matrózok megtalálták. A gyilkosság elkövetésével egy világos

felöltője körülbelül 20 éves fiatal embert gyanúsítanak, a ki barátjával együtt már napok óta az iskola előtt tartózkodott és sorra szállította a kisleányokat. A vizsgáló bíró az összes kisleányokat kihallgatta, hogy a gyilkosokra esetleg ráakadhasson. A valóságok következtében a rendőrség már pozitív nyomra akadt. Az egyik különösen intelligens kihallgatott tizenhárom éves kisleány, Adamezikk Anna azt vallotta, hogy őt csábította egy 40—50 évesnek látszó férfi, ő azonban nem ment vele, hanem haza si etett. Hasonlóan vallott Fischer fodrász is, a ki ép úgy írta le a gyilkossággal gyanúsított alakját, mint a kihallgatott kisleányok legtöbbször.

Vizsgálat.

A rendőrség mindent elkövet, hogy a gyilkosok minél előbb kézrekerüljenek. De eddig fáradozásukat nem koronázta siker. A boncolásnál megállapították, hogy a kisleányt az utolsó évése után 1 órával ölték meg. Kezeit, lábait levágták, ruhákba gyümöszölték és a folyóba dobták, hogy ezáltal a vizsgálatot megnehezítsék. Különösen megnehezíti a rendőrség dolgát, hogy csak kisleányok vallomása után kell nyomoznia, a kiknek vallomásai nem egyeznek. A tettes nyomra vezetőjének 1000 márka jutalmat tűztek ki.

Ujabb tettesek.

A későbbi tanuvallomások arra engedtek következtetni, hogy a meggyilkolt kisleány utoljára két barátjával volt, amikor két fekete bajszú fiatal ember édességekkel magához csalta. A rendőrség hivatalosan szólítja fel a szerencsétlenül járt két barátját, akik utoljára voltak vele együtt, hogy jelentkezzenek a rendőrségnél, mert talán kihallgatásuk újabb nyomra fog vezetni.

A gyilkosokat mindeddig nem sikerült kézrekeríteni.

A császár jutalma.

Berlinből sürgönyzik, hogy Vilmos császár 2000 márkával toldotta meg a tettesek kézrekerítésére szánt jutalmat a saját pénztárából.

Gyilkos ágyrajáró.

[Budapesti erkölcsök.]

Egy emberi vadállat tegnap reggel nagy kegyetlenséggel meggyilkolta a lakásadónt, mert ez vonakodott neki fizetés nélkül reggelit adni. Beretvával átmetszette a szerencsétlen asszony nyakát, úgy, hogy még a délelőtti folyamán behalt iszonyu sebébe. A gyilkosságról budapesti tudósítók ezeket írja:

A Soroksári utca 22. számú házban kis földszintes lakásban lakott Sautner Antal, napszámos a feleségével. Abból a csekély napszámából, amelyet Sautner kapott, nagyon-nagyon szegényesen éldegéltek s hogy javítsanak valamit a helyzetükön, kiadták az egyik fölösleges ágyukat Pintér József napszámosnak.

Három hétig békeségben megvoltak egymással, addig, míg Pintér rendesen fizetett. Néhány nappal ezelőtt azonban Pintér kijelentette, hogy nem tud fizetni s arra kérte az asszonyt, hogy adjon neki addig, míg pénzhez jut, ellátást is. Az asszony eleinte vonakodott, később azonban a férje rábeszélésére engedett. Megegyeztek, hogy vasárnapig, három napon át kap reggelit és ebédet. Ha vasárnapig nem fizet, akkor kiteszik.

Pintér rendületlenül végigette a reggeliket és az ebédeket, fizetni azonban nem tudott.

Tegnap délelőtt Sautner már nem akart neki enni adni s csak hosszas könyörgés és fenyegetés után volt rábirható arra, hogy fizetés nélkül ebédet adjon neki. Ma reggel megismétlődtek a tegnapi déli jelenetek.

Pintér már korán reggel kijött a konyhába s durván rászólt az asszonynak: — Ha nem ad valami enniadót, megjárja! Éhes vagyok!

— Mi sem vagyunk gazdagok. Nem tarthatunk nálunk élősdit. Menjen a dolgára! — Nos ha nem adsz, hát döggölj meg! Ezzel rávetette magát az asszonynak, kikapta a zsebéből a beretvát s keresztülvágta vele az asszony nyakát a bal fültövéstől a jobb fültövéig.

Sautner hang nélkül összerogyott. A szerencsétlen asszony férje, aki ezalatt az udvarban volt elfoglalva, abban a pillanatban lépett be.

Első pillanatban nem tudta, hogy mi történt; amikor azonban felismerte a helyzetet, rárohant a gyilkosra és a földre teperte. Ez védekezett s eközben a nyitott beretvával megvágta Sautner fejét, aki erre eleresztette.

Pintér József felugrott s a háznak Földváry-utcájára nyíló kapuján át el akart szökni. A nagy dulakodás zajára összecsendült házbéliek azonban elfogták s átadták a rendőrségnek, ahol kihallgatás után letartóztatták.

A szerencsétlen asszonyt a mentők Réczey tanár klinikájára vitték, ahol délelőtt 11 órakor meghalt.

Sautner sebe jelentéktelen.

Ingyen-naptár.

Van-e napilap Debreczenben vagy egyáltalában az országban, amely oly független és szókimondó lenne, oly önzellenül szolgálna a közönség érdekeit — és mégis oly olcsó legyen, mint a „Debreczeni Független Ujság“?

Nincs.

Ez a titka és magyarázata annak, hogy a „Debreczeni Független Ujság“ nem csak Debreczenben, Hajdúvármegyében és a közel vidéken, hanem az ország minden részében elterjedt, közkeveltségnek örvendő napilap.

Egyedül áll a bátor szókimondás tekintetében a „Debreczeni Független Ujság“ a magyar hírlapirodalomban. Nem tolja szekerét pártoknak, önző érdeksoportoknak vagy egyes kapaszkodóknak, hanem mindig csak az igazságért küzd. Ezért támogatja oly lelkesen a közönség párt és felekezeti különbség nélkül.

Ezt a lelkes támogatást akarja meghálálni a „Debreczeni Független Ujság“ azzal, hogy

nagy, képes naptárral ajándékozza meg előfizetőit.

Az ajándék naptár rendkívül érdekes tartalma magas irodalmi színvonalon fog állani.

Ingyen kapja meg a Debreczeni Független Ujság nagy képes naptárát mindenki, aki legalább fél esztendő óta járatta lapunkat. De megkapják azon új előfizetőink is, akik most előfizetnek.

Julius elsejével ugyanis a „Debreczeni Független Ujság“ új előfizetést nyit és az ujonnan belépő előfizetőink abban a kedvezményben is részesülnek, hogy június hó hátralevő részére ingyen küldjük meg lapunkat részükre.

Naponként (még hétfőn is) a kora reggeli órákban jelen meg a „Debreczeni Független Ujság“.

Minden előfizető, aki félévig járatta lapunkat vagy mostantól, ha csak havonként

is előfizet, ingyen kapja nagy képes naptárunkat.

Megrendelhető a „Debreczeni Független Ujság“ telefon útján is, levelező-lapon, ki-hordó asszonyainknál, vagy a kiadóhivatalban. Telefon számaink 18. és 339. sz.

Tisztelettel

a „Debreczeni Független Ujság“
kiadóhivatala Piac-utca 47-49.

UJDONSÁGOK.

A művelt magyar közönséghez.

— Egy száz tanárjelölt érdekében, —

Nagy hátrányokkal járt magyarrá, mint százra, hogy, bár egy hazában lakva, nem ösmerték a tűzhelynél egymást. Sok félreértést, sok ellenszenvet, helytelen és káros ellenszenvet, egymástól való idegenkedést elsimított, eloszlatozott volna az a bizalmas érintkezés, egymás ösmérése, a társadalmi összeköttetések.

Ez az ujság és szerkesztőse régebb óta ösmerte az értékét a magyarság és szász-ság közötti kapcsolatnak. És jól esik minékünk, hogy a szász-ság nem értette félre közeledésünket, hogy bizalmunkra bizalmat nyilvánított a szász és magyar diák csere eszméjének a felvetése óta; sőt a szász-ság részéről annyi ajánkozás érkezett, hogy óhaj-tásunk szerint, nem is tudtuk azokat lebonyolítani; mert még a magyar közönség sem melegegett fel e törekvés iránt s talán nem is értette meg a magyarság és erdélyi szász-ság közötti közeledésnek a jelentőségét.

Mi híven kitartunk az eszme mellett mostan egy derék szász ifju, egy tanárjelölt erdélyben fordultunk a művelt magyar urak közönséghez, hogy tegyék lehetővé, miszerint a szász ifju (ki egykor szép hivatást tölt be népe körében!) a magyar nyelvben tökéletesithesse magát és ösmerekedhessék a tűz helynél velünk.

Ezen ifju tanárjelölről és dicséretes törekvéséről Neugeboren Emil tanár, a „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt“ kitünő szerkesztője a következőket írja, hogy Schuster nevű szász ifju ösmérése, a ki elég tehetséges és szorgalmas, 11-od éves bölcsészethallgató, a magyar nyelvben akarván gyakorlatot szerezni, valamelyik magyar vidékre, a szünidei két-három hónapra nevelőnek ajánlkozik. Az illető kész a német nyelvben, de egyéb középiskolai tantárgyakban is (kivéve a fizikát!) egy pótvizsgára kötelezett gimnázista mellett instruktorkodni. Fizetésre nem fektet súlyt, a mi természetesen nem azt jelenti, hogy esetleg elvből visszautasítaná azt; de esetleg megelégedne a teljes ellátással is. Azonkívül még csak tisztességes bánást és némely szabad időt is igényelne, hogy a vizsgájára is készülhessen.

A mi véleményünk szerint ez a szász-tanárjelölt, a ki a magyar nyelvben akarja tökéletesíteni magát, érdemes a művelt magyar közönség jóindulatára. Szívesen ajánljuk.

A hortobágyi-kút és a macska.

Nemcsak a Sulamitnak, de a Hortobágyinak is van egy kutja; sőt a kúthoz macska is kerül.

Ez a kut nevezetes a debreczeni határban; mert Debreczen városnak, az erkölcsi testületnek egyetlen sikerült ártézi kutja. Ez az ártézi kut nem csupán csepegtette, hanem vaskos sugárban lövelte a legpompásabb vizet a földszíne felé. Csak a csövhöz kellett tartani a csebert, vagy a zsiros csikós kalapot, dusan ömlött minden

edénybe a pompás viz; sőt régi erében, árkokon természetes lefolyást is talált az állandó folyású forrásviz; mely frissítette a pázsitot, mely az állandó friss vízzel telített erecskével természetes itatóhelyül szolgált a szomszjasan terülő nyájoknak.

Amde ha meg volt a Hortobágyra hasznos kút, meg került a kártékony macska is. A macska szerepére a városi főmérnök vállalkozott, nagy költséget okozván a városnak és agyonigazítva az ártézi kutat.

Ugyanis nagy költséggel, a víz-folyásával ellentétes irányban emberre, jószágra veszedelmes nyílt csatornát huzatott és azután az ártézikut fellövelő vizét újból a földalá szoritotta vissza, földalatti csövön vezetvén annak egy részét a máta-tanya aljában lévő nyílt kávas kúthoz, szinte földalatti csövön vezetvén, fogván fel az ártézi kut-forrás mellé ásott, vízhatlan mészanyaggal kifalazott mély, nyílt gödörbe a viz-másik részét, amelynek feleslegét a mélyen leásott csatornán kellett a Hortobágyhoz vezetnie. Most azután a Hortobágy és a Mátá népe ebből a nyílt kávas, betonizott gödörből meregeti cseberrel, vederral, vasszékkel azt a pompás ártézi vizet, a mely azelőtt a csövön oly magasra lövelt fel, hogy a cső kifolyásához tartott edény nyel a víztömeg szennyezése nélkül, a legszebben lehetett vizet venni.

Ez azonban nem tetszett a főmérnöknek, aki bizonyosan a Sulamit történetének a hatása alatt, úgy gondolkodott, ha már ártézi kut van: legyen macska is. Igen nagy költséggel fent lerajzolt módon agyon javította a hortobágyi ártézi-kutat.

Hát ez pedig nem járja! Csakis Debreczen város gazdálkodása mellett történhetik meg ilyen szabados, káros és helytelen eljárás, pedig a főispán, pedig a polgármester magok is megbotránkoztak ezen az agyonreformált ártézi-kuton.

— **Jog és pénzügyi bizottsági ülés** volt hétfőn délután a városháza közgyűlési termében Vecsey Imre főjegyző elnöksége alatt jelen voltak: dr. Magoss György főügyész, Oláh Károly tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Roncsik Lajos főszámvevő, Simonffy Imre, dr. Kola János, Zádor Lajos, Márk Endre, Kenézy Gyula, dr. Fejér Ferencz, Szabó Kálmán, Kemény Mór, dr. Szántó Samu, Kardos László, ifju Schwarcz Vilmos, Szilágyi Imre, Varga Károly jegyző.

— **Az Orsz. Ipartanács ülése.**

Az országos ipartanácsot Hieronymi kereskedelemügyi m. kir. miniszter e hó 15-ére ülésre hívta össze. Tárja: a kereskedelmi miniszter iparfejlesztési programja. Az ülésen a debreczeni kereskedelmi és iparfejlesztési programja. Az ülésen a debreczeni kereskedelmi és iparkamara részéről Szávay Gyula titkár, mint az orsz. ipartanács tagja vesz részt. A gyűlésre már el is utazott.

— **A Meszéna-alap.** A múlt század elején Meszéna Sándor debreczeni polgármester több ezer irtos alapítványt tett Debreczenbe vetődött szegény és beteg mester-

legények alapítványát szónakla ták akk után má kat. A levelet l

czéljaira belügm ezen ala hatónak hogy az Együttal hogy tal lehetne amennyi egyezón

— a régi t fölépiti as új n városnak kezésére csön ve

A várm délelött Elemér Rásó C főjegyző Czegléd árvaszék gató, Cs rava L vicics Mi gazdaság Sándor, bizottság

Ez év ság ki nepelt gármes esett b gálatbó dönfutó cseleke lapunk, ság“ és hagyat hallgat ken-hó hallgatt czeni s talmas lönben nyomor családó ban az találtuk rép és tészt kap illetmém sem k nem sz

mivelésü mathy engedély

— czeni r. zetének deztek vannak, Ilona, B Róza, I szer II Barta Leskó Anna. A gazán s

legények fölsegelésére, gyógyítására. Az alapítvány vagyona, bár egy időben a Meszéna lazaretum fentartott intézetre fordították a kamatait, szépen megszorodott, miután már évtizedek óta tőkésítik a kamatokat. A városi közgyűlés nemrégben alapító levelet készített az alapítvány kezelésére és céljaira való felhasználásra nézve. Azonban a belügyminiszter tegnap érkezett leirata szerint ezen alapító levelet nem találta jóváhagyhatónak; hanem felhívja a város közönségét, hogy azt körülményesebben állapítsa meg. Együttal arra is felhívja a város figyelmét, hogy talán egy ipari szakiskola fenntartására lehetne fordítani a Meszéna-alapítványt, amennyiben ez az alapító céljaival meg egyezőnek látszik.

— **Az új bábaképző intézet.** Ez a régi terv talán megvalósul még az idén és fölépíti a város 350.000 korona költséggel az új női klinikát, a bábaképző intézetét. A városnak 40.000 korona áll már a rendelkezésére és a hiányzó 290.000 koronát kölcsön vesz.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** A vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt tartotta rendes gyűlését *Domahidy Elemér* főispán elnöklése alatt. Jelen voltak: *Rásó Gyula* alispán, *Weszprémy Zoltán* főjegyző, *dr. Losonczy Almos* főorvos, *dr. Czeglédy Mihály* ügyész, *Pénzes Sándor* árvaszéki elnök, *Faust Elek* pénzügyigazgató, *Csánky Viktor* tanfelügyelő, *Dumbra* László anyakönyvi felügyelő, *Latinovics Mihály* főmérnök, *Csapó István* közgazdasági előadó, *Soltész Farkas*, *Padrah Sándor*, *Kiss Ferencz*, *Weszprémy István* bizottsági tagok.

— **Az elbocsájtott rendőrök ügye.** Ez év márczius 15-én, a sajtószabadság kivívásának évfordulatán úgy ünnepezt Debreczen város érdemes polgármestere, hogy három szegény, elesett beteg rendőrt elbocsájtott a szolgálatból és ugyannyi családot tett földönfutóvá. Ez ellen a keresztyén ellenes cselekedet ellen állást foglalt a mi lapunk, a „Debreczeni Független Ujság” és védelmére kelt a szegény elhagyatott embereknek. A többi lap hallgatott és hiába szellőztettük heteken-hónapokon keresztül az ügyet, hallgattak akkor is. Haj! a debreczeni sajtó nem mert összerugni a hatalmas közigazgatás kiskirályaival különben is csak szegény rendőrök, nyomoruságra kárhoztatott kolduscsaládok érdekéről volt szó. Mi azonban az igazságot kerestük és meg is találtuk. Pák rendőr nyugdíjat, Cserép és Schögner rendőrök végkielégítést kaptak, pedig a befizetett nyugdíj-illetményeiken kívül egyetlen fillért sem kaptak volna, ha a mi lapunk nem száll sikra az ő érdekeikért.

— **Nagy sertésszállítás.** A földmívelésügyi kormány Oláh Andrást 218, Gyarmathy István 159 sertés szállítására adott engedélyt.

— **Kézmunka kiállítás.** A debreczeni r. kath. Svetits-féle leánynevelő intézetének polgáriskolai hallgatói kiállítást rendeztek a kézimunkából. Pompás munkáik vannak, ezek közt a legkitűnbőbbek: *Dumár Ilona*, *Bach Erzsi*, *Csanak Marianna*, *Atzél Róza*, *Irinyi Lili*, *Gelberger Margit*, *Engesz-szer Ilona*, *Gessán Irén*, *Venczel Jolán*, *Barta Etel*, *Szabó Margit*, *Lüttich Jolán*, *Leskó Margit*, *Harmathy Anna*, *Popper Anna*. A kiállítás érdemes arra, hogy az gazán szakértő hölgyek is megtekintsék.

— **Száz gazdasszony kérelme.** A város déli részében lakó gazdasszonyok nevében körülbelül százan az eddig szerzett tapasztalatok alapján azzal a jól megindokolt kéréssel fordultak a városi tanácshoz, hogy vagy Szent Anna utcában vagy Miklós utca végén engedélyezzen a város déli kerületei számára egy élelmiszer piacot.

— **Telefon a vasuti vonatban.** A bajor államvasutak meghívására dr. Manio Russ DiAson Rómából Münchenbe utazott, hogy ott az általa feltalált, vasuti telefont kipróbálja. A kísérletek két állomás közt fognak megtörténni. Az olasz feltaláló azt állítja, hogy készülékei segítségével a két állomást az összes köztük közlekedő vonalokkal és ezenfelül az összes örházakkal is telefonösszeköttetésbe hozhatja. Hogy miben áll a találmány lényege, azt a feltaláló egyelőre titokban tartja.

— **Hitoktatási fizetésemelés.** A közoktatásügyi kormány a hajduszoboszlói polgáriiskola ev. ref. hitoktatójának fizetését 200 koronáról 400 koronára emelte fel.

— **Esküvő.** Heyke Oszkár művezető leányát Margit kisaszonnyt vasárnap vezette oltárhoz Wagner Ambrus máv. számtiszt. Az esketést Hokó Gyula nagyvárad papnöveldei lelki igazgató végezte, a család régi barátja, aki a szertartás végzetével szép beszédet intézett a vasutra induló ifju párhoz.

— **A debreczeni tisztviselők** önszegélyző egyesületének igazgatósága (ma) kedd d. u. 5 órakor a szokott helyen ülést tart, melyre az igazgatóság tagjai ez uton is meghívotnak.

— **Feljelentés rabmunka miatt.** Az ipartestület hivatalosan is feljelentést tett Szepessi Károly törvényszéki fogházfelügyelő ellen, aki az iparosokat megkárosítja azzal, hogy iparengedély nélkül önálló iparost megillető munkákat vállal és legutóbb is a Simonyi uton épült nyaraló vaskerítését készítette el rabokkal. A rendőrség a vizsgálatot azonnal megindította, de leghelyesebb volna feljelentést tenni az igazságügyi kormányhoz is.

— **Nem temetnek többé tetszhalottat.** Sok ember életének állandó féltelme az, hogy élve kerül a koporsóba és ott, hat lábnyira a föld alatt, koromsötétben, fűlesztő levegőnélküliségben, a csuszó-mászó férgek közt — felébred. Egy francia mechanikus most gépezetet talált fel, amely az eltemetett egyetlen mozdulatára hirt ad az élőknek arról, hogy a föld alá tettek, még lélezkedik és kívánczik sötét börtönéből. A gépezetet így írja le: A gépezetet közvetlenül a koporsóra kell tenni és mikor már megfelelő ideig rajta volt, minden nehézség nélkül ismét le lehet venni. Az eltemetett legkisebb, alig észrevehető mozdulata is felnyitja a gépre alkalmazott szelepet és így friss levegő jut a koporsóba. A tetszhalottnak ez a gyenge mozdulata mozgásba hoz egy éleshangu csengőt is és ezzel figyelmessé teszi a sir környékét arra, hogy a koporsóban még élet van és reményt ad az eltemetettnek is. Ha kissé figyelemmel kísérik a friss sirokat, ilyen módon megszűnik az a veszedelem, hogy halottainkat esetleg élve temetjük el.

— **Meghaltak.** Özvegy Boruzs Mihályné Katona Julianna ev. ref. 76 éves magánzónó, Eder Ferencz ev. ref. 19 éves kocsis, Kiss Erzsébet ev. ref. 3 éves gyermek, Márton Gábor ev. ref. 69 éves kisbirtokos, Mátyás Frigyes ágostai 56 éves államvasuti főellenőr, özvegy Matula Edéné Schneider Adél 38 éves magánzónó, Nagy János ev. ref. 12 hónapos csecsemő, özvegy Papp Ferenczné Nagy Erzsébet ev. ref. 80 éves szegényházi ápoló.

— **Tanképesítő vizsgálatok.** A r. kath. Svetis-féle leánynevelő intézet tanítónő-képzőjében a tanképesítő vizsgálatok szóbeli és gyakorlati része, mivel az írásbeli már megtörtént, június 20, 21. és 22-én lesznek. Jelentkezett 20 növendék. A vizsgáló bizottság élén áll Wolafka Nándor püspök, igazgató és a tanári kar. A kormányt Sipos Orbán tanfelügyelő, a nagyvárad egyházmegyét Palotay László kanonok, egyházmegyei tanfelügyelő képviselik.

— **Kitüntetett tanító.** Az egykei r. kath. tanító, *Urbán József* szép kitüntetésben részesült az ifjuság körében kifejtett önfeláldozó fáradozásáért. Az ifjusági hasznos egyesületek létrehozásában való közreműködéséért a közoktatásügyi kormány az elismerés mellett 100 korona jutalomban is részesítette.

— **Debreczeni ember találmánya.** Szabó Kálmán helybeli gyógyszerésznek innen-onnan már egy éve feltűnést keltett szabadalmazott gyümölcsszállító ládikái, melyek a keresk. és iparkamara útján a m. kir. kereskedelmi miniszterhez is felterjesztettek, f. hó 18-án d. e. 10 órakor a budapesti városligeti iparcsarnokban, a m. kir. kereskedelmi Múzeum által az érdekelt egyesületek kiküldötteinek bemutatni fognak annak megállapítása céljából, hogy ezen ládák normal típusu szállítási eszközül elfogadhatók-e? Ezen alkalomra a m. kir. kereskedelmi Múzeum meghívta a helybeli kereskedelmi és iparkamara elnökségét és Szabó Kálmán szabadalom tulajdonost.

— **Színházunk átalakítása.** A jog és pénzügyi bizottság hétfőn délután elhatározta, hogy a debreczeni színházat 400.000 korona költséggel átalakítja és a színházgatót évi 20.000 korona költséggel terheli meg e czimen. A bizottságban tekintélyes különvéleményt képviselt Márk Endre indítványa, aki a színháznak 60.000 korona költséggel való átalakítást indítványozta és ez a helyesebb felfogás, mert a késő jövő színházgatóinak még az unokáit is megterhelni neveltséges volna. Eddig semmit sem követeltek a színházgatótól, most pedig, mielőtt a lábát betenné, már is elevenen akarják megnyúzni?

— **Nyugdíjazások.** A város nyugdíjellenőrző bizottsága hétfőn délelőtt tartott ülést *Vecsey Imre* főjegyző elnöklése alatt. Jelen voltak: *Lestyán Adorján*, *dr. Berger Andor*, *Horváth István*, *Juhász Ignác*, *Bészler Károly*, *Magoss György*, *Kondor Kálmán* Számvevő, *dr. Tóth Emil* jegyző. Nyugdíjaztattak: *Tóth Dénes* rendőr, *Furmann-Lajos* betűszedő, *Haranghy Lászlóné*, a néhai számvevő özvegye, *Csurka János* tanácsnok özvegye, *Dede Viktor* rendőr özvegyének utószülött után járó neveltetési díj, *Wagner György* szállásbiztos nyugdíj, *Holtzer István* rendőr végkielégítés, *Kovács Imre* rendőr nyugdíj, *Schnögner Samu* végkielégítés, *Nánásy Miklós* gyámpénztári ellenőr és *Kovács Sándor* számvevő nyugdíj iránti kérvényét intézte el a bizottság.

Tanító-választás. A debreczeni református egyház presbitériuma vasárnap tanítókat választott. Megválasztották Eöry Mária (Debreczen) és Mester Erzsébet (Debreczen) tanítónőket és Törös Károly (Püspökkladány), Kardos Ferencz (Turkeve), Mészáros József, Tóth Sándor és Varjas Bálint (Debreczen), tanítókat.

Az állategészségügy a megyében. Az alispáni jelentés szerint a tartós szárazság következtében gyorsan terjedt a ragadós száj és körömfájás, de lefolyása enyhe volt. Balmazújvárosban a lépfenével együtt lépett fel, úgy hogy a lépfenefertőzés a takarmánnyal együtt lépett fel. A sertésvész Püspökkladány, Hajduböszörmény, Mikepércs és Hajduszoboszlén lépett fel, de nagy károkat nem okozott. Az ebdüh Hajduhadházon mutatkozott szórványosan. Takonykór Hajduszovátton, a rühkór Nádudvaron fordult elő.

Halálozások. Részvétellel vettük közlőnk itt a következő gyászjelentést. Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett édes anyánk és testvéreink özv. Matula Edéné szül. Schneider Adelnak f. évi június 13-án délelőtt 11 órakor, hosszas szenvedés után, élete 37-ik évében történt gyászos elhunytát. Megboldogult kedves halottnok földi részei június 14-én d. u. 3 órakor fognak a római kath. egyház szertartása szerint a Szent Anna utczai r. kath. sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 15-én reggel 7 órakor a r. kath. templomban fog az égek urának bemutatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat és jóismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1904. június 13. Bánatos gyermekei Erzsike, Anna Adél, Ilonka és Ede. Testvére Scheider Dávid és neje gyermekeivel. Sógornéja Fodor Gáborné és Matula Verona férjével és gyermekeivel. — Egy másik beküldött gyászjelentés pedig debreczeni polgár Márton Gábor elhunytát jelenti 69 évet élt és 38 évet házasságban töltött el. Elhunytát nagy családdal gyászolja, Tegnap délután temették a Péterfi református temetőbe.

Tíz öngyilkosság. Az alispáni jelentés külön is megemlékezett a Hajdu megye területén május hó folyamán elkövetett öngyilkosságokról. A 10 öngyilkos közül 7 felakasztotta, 2 agyonlőtte és 1 megmérgezte magát.

Vasut Debreczen-Nagykálló közt. A város közgyűlésének azon határozatát, hogy Debreczen-Nagykálló közt építendő vasútra 200.000 koronát megsz. vaz, helyben hagyta a miniszter. Ha a vasutépítést, a melynek engedményese Gáll András nyirbalkányi lakos, szeptemberig meg nem kezd, akkor a városnak a saját költségén kell vasutat építeni a Pallagra. Az ügy a 16-án tartandó közgyűlés elé kerül.

Verekedés az utczán. Orvosi láttelel alapján emelt panaszt a rendőrségen Stern Hermanné Spilmann Mária Suba Andrásné Kocsis Julis ellen, aki ruhába kötött edénygyel verte össze a Kossuth utcán.

Ablakbeverések. A Bundi utcza 17. sz. a. ház ablaka alatt turbékolat Arva Zsuzsa dohánygyári munkásnőnek Zámbo István szabólegény és mert nem nyitotta ki, beverte. — Krausz Vilmos 40 korona értékű tükörüvegét Rácz Jenő inasgyerek gummi-puskával átlötte. A két ablaktörő ellen a rendőrség a vizsgálatot megindította.

Sikkasztás. Czabán Dániel Battány utcza 15. sz. a. pék segédje, Nyéki Imre 28 koronát sikkasztott. A nyomozó Mónus Mihály rendőr a veres ökör című vendéglőben megtalálta a sikkasztót, de a pénz nagy részét elköltötte. Letartóztatták.

Vizsgák a zeneiskolában. A debreczeni zenedében az 1903-4-ik tanévet berekesztő közvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: Június hó 15-én, szerdán délután 4 órától kezdve vizsgáznak a zeneelmélet tanfolyamának I., II. és III., valamint az összhangzati tanfolyam I. II. és III. osztályának növendékei. Június hó 16-án, csütörtökön délután 4 órától kezdve a zene-történeti tanfolyam és gordonka-tanszak, valamint a hegedű-tanszak azon növendékei kik Füredi Samu tanár vezetése alatt haladnak. Június hó 17-én, pénteken délután 4 1/2 órától kezdve: a zongora-tanszak előkészítő tanfolyamának I., II. és a közép tanfolyam I. és II. osztályu növendékei. Június hó 18-án, szombaton délután 4 1/2 órától kezdve: a hegedű tanszaknak Füredi József tanár vezetése alatt haladó növendékei. Június hó 19-én, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor az énektanszak és a szavalati tanfolyam növendékei. Ugyanaznap, este fél nyolczkor órakor: vizsgálati hangverseny. Június hó 20-án, hétfőn délután 4 órától kezdve: a zongora tanszék közép tanfolyamának III-VI. oszt. és a művelési tanfolyam I. és II. osztályu növendékei. Június hó 21-én, kedden este 7 1/2 órakor: vizsgálati hangverseny és jutalomdíj kiosztás.

Lökötés. A debreczeni rendőrséget táviratban értesítette a nagyváradi csendőrség, hogy onnan 140 korona értékben herélt és kancza köttetett el. A gyanu az itteni cigányokra irányul.

Tolonozok. Hoffman Ignác debreczeni polgárt hazatolonozolták Debreczenbe. A rendőrség régen várta e jeles alakot.

Lopás. Batory Sándorné Egyed Julis Mester-utcza 3. sz. a. lakosnő 12 kor. értékű cipője eltűnt. A gyanu akkori cseledjére irányul.

Vigszinpad Debreczenben. Ma este kezd meg előadásait az Angol királynőben Baumann Károly orfeumtársulata, amelynek tagjai Beliczay Böske, Erdős Hugó, Balázs Margit, Megyeri Kálmán, Föti Sándor, Márkus Alfréd. Előadják a „Segédjuhász” című népszínműparódiát és a „Protekezió” című vígjátékot.

Czirkusz. A szénavasártéren néhány nap óta Schmidt és társa czirkusza ütött tanyát és tart jó előadásokat. A társulata megfelelő és a közönség pompásan szórakozhat előadásain.

Fenyőháza fürdő mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Összehajtható gummi fürdőkádak Mentzénél.

TÁVIRATOK.

Ki a hazaáruló?

Rátkay László polemizált a miniszterelnökkel. Kérdi: Még Tisza mer beszélni hazaárulásról, mikor a népoktatásra nem képes áldozni, de az osztrák hadseregbe 450 milliót ad? A kivándorlást elősegíti és arra szerződést köt. Hát nem-e ez a hazaárulás? Tisza válasza után az ülés véget ért.

Lueger újabb botránya.

Bécs, június 13. Lueger Károly főpolgármestert az utcán egy uri nő az esernyőjével megütötte. Az orvosi vizsgálat szerint a nő örült.

Vasutasok fizetésrendezése.

Budapest, június 13. A pénzügyi bizottságban a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslatot egyhangulag elfogadták.

Bánffy a Házban.

Szeged, június 13. A nagynevű szegedi követ, Bánffy Dezső báró még az indemnitási javaslatához hozzá fog szólni és a Házban is kifejti politikai hitelveit. Ezzel alkalmat akar adni a volt nemzetipártiaknak a csatlakozásra.

Magyar alapítványok.

Budapest, június 15. A véderő bizottságban az új magyar alapítványok ügyéhez Bakonyi Samu szólott hozzá. Mezőssy Béla az önálló magyar hadsereget követelte. Justh és Komjáthy hasonló értelemben szóltak. Kolosváry volt honvédelmi miniszter pótlékát is szóvá tették.

Orosz-japán háború.

Eredeti távirati tudósításunk.

Minden attól függ, hogy a háború folyamán tud-e valamit elérni az orosz hadsereg, a mely legalább hasonlít a győzelemhez, mert különben az orosz nép egész haragja a cárizmus ellen fog fordulni. Most a legfőbb kérdés az, hogy Port-Artur tartatja-e magát. Erre vonatkozóan Pétervárról a következő távirat érkezett:

Port Artur helyzete.

Pétervár, június 13. A portarturi erősegek egytől egyig hegyesucsonk vanok, amelyek köralakban helyzetettek el és a belső erődöt védelmezik. De a japánok sokszor bebizonyították, hogy fűrgeségüknek nem tud ellentállni semmi és hadállásaik olyanok, hogy az erődök sokáig már nem állhatnak ellent a japán ostromnak. Már régóta nem tartják bevehetetlennek a várat és az erődöket. Pedig a cárizmus ellenségei azt állítják, hogy a czári hatalom Port Arturral együtt marad meg és bukik el.

Szibériai orosz lapok állítása szerint Port Artur egy évre el van látva bőségesen eledellel és élelmiszerekkel, sőt azt is állítják, hogy esetleg másfél esztendőre is elég lesz az élelem. Még a szállodák és éttermek is, a melyek bőven vannak ellátva élelmiszerekkel és borokkal. Jelenleg Port Arturban minden fegyvernembeli katonaság van koncentráva, a Port-Arturban koncentrált haderőt negyvenezer emberre becsülik. Ennyi katonaság elegendő lehet, hogy egyideig sikeresen álljon ellent a leghévesebb ostromnak is. Ez persze igen optimista felfogás. Mert Kincsa megerősítését is elsőrangunk mondották, a japánok mégis szuronyrohammal vették be.

Valószínűnek tartják, hogy a japán hadsereg éjjeli támadást fog intézni a portarturi erődök ellen, amire az oroszok is el vannak készülve, mert az egész környéket köröskörül villamos reflektorok világítják meg.

A japánok rohamra készülnek.

Newyork, június 13. Matiu japán tengernagy, a japán tengerészeti iskola parancsnoka odaérkezett és kijelentette, hogy két hét alatt rohammal veszik be Port-Arturt.

Kuropatkin visszavonul.

Pétervár, június 12. Kuropatkin kétségsbeesett jelentéseket küld helyzetéről és attól fél, hogy a japánok bekerítik, ha nem kap segély csapatokat. Addig is visszavonul északra és elhagyja Karbint is. Határozott szándéka Port-Artur eleste után egész Mandzsuriát kiüríteni.

Az oroszok vesztesége.

Nincsvang, június 13. Pullentien mellett a japánok megverték az oroszokat. Színtelt visszavonulással kicsalták őket biztos

hadállásukból és akkor 3 oldalról körülveték őket. Elesett 800 orosz. A megvert orosz sereg Kaicsuba vonult vissza.

Törvénykezés.

Melyik a vétkes? Halmi Irén, egy férjétől elváltan élő nő két évvel ezelőtt újra nőül ment Kovács János megánhivatalnokhoz. Ez a házasság sem volt boldog és rövid együttélés után a házastársak kölcsönösen válókeresetet adtak be egymás ellen. A férj arra alapította keresetét, hogy a nő őt a személyi viszonyait illetőleg tévedésbe ejtette, mert elhallgatta előtte, hogy már nem leány; viszont az asszony azért kérte a válás kimondását, mert férje bűnvádi följelentést tett ellene lopás címén és a vád teljesen alaptalannak bizonyult. A budapesti királyi törvényszék most hozott ítéletet a válópörben. Az elsőfokú bíróság a házasságot a férj hibájából bontotta föl, mert az a körülmény, hogy a nő az egybekeléskor nem hajadon, hanem férjétől elvált asszony volt és ezt a felperes előtt eltitkolta, egymagán véve érvénytelenítési okot nem képezhet, viszont azonban a férj akkor, amikor nejt a bíróság előtt alap nélkül büntetett elkövetésével vádolta a házastárat kötelességet szándékosan éssúlyosan megsértette.

Vasutasok pöre. Trencsénből jelentik: A trencsényi királyi ügyészség az április hóban kiűtött vasuti sztrájk alkalmával Barna István trencsényi-iztoknikai és Kasztopiszolnai állomásfőnökök, továbbá Rószem Győző és Latkoczy Pál ujszolnai forgalmi tisztviselők ellen izgatás és kötelességszegés miatt bűnvádi eljárást indított, a melyet azonban a megejtett vizsgálat alapján büntetendő cselekmény hiányában, valamennyi ellen beszüntetett.

Debreczeni bíróból törvényszéki elnök. Bizonyosan — sokan emlékeznek még Szép Gézára, a debreczeni királyi ítélőtábla egykori tehetséges tanácsjegyzőjére, a kit törvényszéki bírónak, majd máramaroszigeti királyi ügyészszé neveztek ki. Most pedig újabb kitüntetés és megérdemelt előléptetés érte, a király a beregszászi törvényszék elnökévé nevezte ki. Szép Gézának rokonsága van Hajdúvármegyében is.

Hitelezési csalás. Klein Gergely budapesti szörmeáru kereskedő két évvel ezelőtt 4000 korona tőkével üzletet nyitott és rövid idő alatt 28.000 korona árut vásárolt hitelbe. Az üzlet sehogysem ment és habár Klein tudta, hogy fizetésképtelen az utolsó hónapokban derűre-borura rendelte meg az árukat és amint egy egy szállított áru megérkezett, kéz alatt potom áron tul adott rajta. A hitelezők végre is rájöttek a turpisságra, esődtök kérték Klein ellen és hitelezési csalás miatt megtették a bűnvádi feljelentést. Az ügyben főképen bécsi és gráci zcégek vannak érdekelve, mint károsultak. A büntető-törvényszék a följelentés alapján elrendelte a vizsgálatot és egyúttal a vádolt kereskedőt előzetes letartóztatásba helyezte.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életből. 23.

Jounce kifordult az ivóból. A titkos rendőr, aki folyton szemmel kísérte, látta, hogy Bowley kulcsot ad át neki és annak a fülébe sug néhány szót.

— Van itt alkalmas helyiség is, ahol senki sem fog háborgatni bennünket —

mondta a csavargó, amikor visszatért és a keskeny ajtóhoz vezette, amelyet a kulccsal felnyitott.

Ez a helyiség egész sötét volt. A titkos rendőr belépett. Szeretett volna ugyan Bareswell-ről megtudni egyet-mást Jounce Perryről, mielőtt letartóztatná.

Mikor azonban a vaksötétség vette körül, nyugtalankodni kezdett. Hátba törbe csalja most ez a csavargó? Ez lehetségesnek látszott előtte, de mégse tartotta valószínűnek, hiszen a csavargó nem ismeri őt. Keene megmarkolta a revolverét és nem csekély nyugtalansággal várta a történendőket. A csavargó keskeny folyosón át ismét ajtóhoz vezette, amelyet fölnyitott. A titkos rendőr habozott a küszöbön. Ezt észrevette a csavargó, előre ment és meggyújtotta a gázlámpást. A kis szoba közepén kerak asztal és mellette két szék állt. Ablakja nem volt a szobának, ahová nem hallatszott zaj se az utcáról, se a lebujsból. Jounce becsukta az ajtót és az egyik széken helyet foglalt.

— Itt nem hallgatja ki beszédünket senki — mondta. Tessék helyet foglalni. Nem fog bennünket senki sem zavarni.

— Remélem is — hangzott a száraz felelet.

— Töltsön magának — mondta Jounce és az asztalon levő boros üvegekre mutatott. Keene azonban csupa óvatosságból is nem ivott. Nem félt ugyan a csavargótól, mert ha árulás történt is, hamar elbánná vele. Legalább úgy gondolta.

— Leglőször Jounce barátom, legyünk tisztában egymással. Tehát ön ma az én Bareswell barátommal akart találkozni?

— Ugy van.
— Mi dolga leit volna vele?
— Hát nem mondta önnek?
— Pénzt akar tőle?
— Ugy van.
— Miféle szolgálatot tett ön neki?
— Hát nem tudja? — kérdezte a csavargó és élesen a titkos rendőr szemé közé nézett.

— Mert megölte a newyorki, híres titkos rendőrt, Keene Silast.

— No igen. Küldött-e pénzt az ezredes?

— Az ezredes?
— No igen, az ezredes, Bareswell Andrew.

— Igen ám, de ő biztosan szeretné tudni, hogy végrehajotta-e valóban a tettet?

— Hogy az ördögbe ne, hiszen ő is ott volt? Mit akar még tőlem?

— Amig a titkos rendőr haláláról teljes bizonyítéka nincs, addig mást nem kíván, felelte a titkos rendőr, aki tudta, hogy veszélyes ez a fordulat, de megkockáztatta mégis. De még más dologról is van szó, a ridgawoodi gyilkosságról.

— Mit akar vele?

— Hiszen arról tudnia kell magának.

— No hát csak beszéljünk értelmesen és ne kerülgessük a szót — morogta a csavargó és a fogát csikorgatta.

— Bane Viktoria megöletéséről van szó. Talán még nem felejtette el?

— Természetesen nem — vágta oda ingerülten a csavargó, aki nem valami barátságosan nézte végig a titkos rendőrt.

Vajjon bűnös-e ebben a gyilkosságban ez a csavargó? Mit tud arról Bareswell? A levél, amelyet a megölt leánynál találtak, arra vall, hogy ő vagy Bordinével, vagy Bareswelllel bizalmas labon állhatott. De azért még fogalma sem volt a titkos rendőrnek arról, hogy a kettő közül ki lehet az gyanúsabb.

Elhatározta, hogy most, történjék bármi, megtud mindent, ami megtudható, mert azt tudta már bizonyosan, hogy a csavargó feltétlenül ismeri a rejtélyes gaztettet.

— Ugy tudom, ami Andrew barátunk nincsen egészen megelégedve a dologgal és

addig egyetlen fityinget sem hajlandó fizetni, amig valaki Bane Viktoria haláláért meg nem lakol. Megértette ön?

— Nem — felelte a csavargó és vadul villogó szeméit áthatóan a titkos rendőrré szegezte.

— Nos hát, amig valaki ezen ügyben nyomoz, addig veszélyben van Bareswell is, ön is. Már nem hártják el ezt a veszedelmet a fejk felől, hogy biztonságban lehetnének? Amig ez a veszély fenyeget, addig az én Bareswell barátom egyetlen fillér sem ad.

(Folytatjuk.)

Nyilttér.

SZOLYVAI ásványviz.

Elsőrendű szaktérftak vegyelemzése alapján lithion tartalmánál fogva kiváló hatású **kőszvény-, vese-, hólyag bajoknál, ugyszintén gyomor-, torok-, tüdő-, gége-bántalmaknál.**

Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palaezokokban.

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Borral igen üdítő ital!

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradalmi ásványvizek bérletőségénél

Szolyván (Bereg megye).

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Hentesüzlet megnyitás.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy e hó 15-én **Péterfia-utca 54. szám alatt** (saját házunkban)

hentesáru üzletet

nyitunk.

Naponta friss hentes-áruinkat (kolbász, szalonna, töpörtő) valamint friss zsirnak való szalonnát, hájat és egyéb friss hentes cikkeinket ajánljuk a n. é. vásárló közönség becses figyelmébe.

Főtörekvésünk, hogy tisztán kezelt, elsőrendű áruinkkal a n. é. közönség pártfogását kiérdemelni.

Tisztelettel

Bikfalvy testvérek.

A Honvéd-utczának legszébb helyén 30-ik házázámmal szemben ujonnan épült 4 szoba, fürdő szoba, konyha, kézi kamara, üveges verendával, 2 pincze, 1 fás kamara külön udvarral augusztus hó 1-re, esetleg azonnal is

kiadó.

Értekezhetni lehet Her-nády Pál Péterfia 61. sz.

Saját érdekében kérem

Új rófos üzlet.

ha női ruha szövetekre fehér, sima és mintázott és divatos színes ruha batisztokra
 az az bármilyen rófos- és rövidáru Maradék áruházat Ranunkel-ház Piac-
 cikkekre szüksége van nézze meg a utoza 19. szám, ahol
minden olcsó és semmi sem drága.

Új rófos üzlet.

Üzletielaem: „Élni és élni hagyni.“

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A
 egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből sze-
 dett minden szó 4 fillér.

Ház kedvező feltételek mellett eladó vagy
 bérbe kiadó, két nagy üzlethelyiség, három
 szoba és melléképületek. Petőfi-tér 2. sz.

Tudomására hozom a t. hölgyközönségnek,
 hogy varró-intézetemet Varga u. 22. szám
 alá helyeztem. Ugyanott ügyes derék és
 alj-varrónó fizetéssel felvétetik. Minórné
 Dobrai Marianna női szabó.

Sütőde átvétel. Simonffy-utca 19. sz. a. levő
 Herschkovits-féle sütődét átvettem s azt
 átalakítva megnyitottam. Elvem pontosság
 és tisztaság. Grünstein Ignácz pékmester.
 (Szombaton munkaszünet.)

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat táv-
 beszélő és távjelző berendezésekre, villam-
 háritók, villamvilágítás és erő átvitelre,
 villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-
 mérők. Elvállal mindennemű az elektro-
 technika szakába vágó berendezéseket és
 javításokat Földvári L. Kossuth-utca 1.
 szám az udvarban. — Telefon szám 168.
 Távbeszélő és táviró építéshez szükséges
 mindennemű készülékek és anyagok, vala-
 mint gyógyászati, physikai készülékek és
 telepek raktára.

Harisnya kötőde Debreczen, Piacz utca 32.
 Fischbein Katalin (Schwartz Arminné.) El-
 vállal harisnyák kötését és fejelést igen
 mérsékelt áron.

A

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben
 már **MEGNYILT.**

Ugyanott mindenféle
 gyógyfürdők
 előállítatnak.

Befőtktözéshez

legfinomabb Angol

pergament (hólyag) papir

ivekben 100 ivenként 3 koronától 6 koronáig.

Gazdasszonyoknak

legalkalmasabb felvágva dobozokban

100 drbonként legjobb minőség 70 és

80 fillérért kapható

Pongrácz Géza

papirraktárában DEBRECZEN.

Ugyanott Schonfeld-féle olajfesté-
 kek, ecsetek és festő vásznak legjutá-
 nyosabb árban.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piacz u. 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet
 elárusítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

Fenyőháza.

A m. kir. kincstár tulajdonát képező vizgyógy-
 intézet klimatikus gyógyhely és nyaralótelep, 10 perc-
 nyire fekszik a Kassa-Oderbergi vasut hasonnevű
 állomástól, a Vág jobb partján, a Kárpátok Fátka-
 nevű hegycsoportjának alján, 450 m.-nyire a tenger
 színe felett. A telepnek a modern hydrotherapia ki-
 vánalmainak megfelelően berendezett, dr. Saád Andor
 kincstári orvos vezetése alatt álló vizgyógyintézet,
 öt kincstári szállodája, fényes ét-, gyógy-, zene- és
 játszótermei, kávéházi helyiségei és tágas verandái
 vannak. Az összes helyiségekben villamos világítás.
 Az épületek mind vízvezetékekkel, az egész telep víz-
 zel öblített szennyvízsatorna hálózattal van ellátva.
 A telep északra magas hegyek által védett fekvése
 miatt enyhe éghajlatu, levegője a körülötte elterülő,
 nagyterjedésű fenyvesek által tisztítva pormentes
 és ózondus. A telepről minden irányban jól gondoz-
 zott kocsis- és gyalogsétautak vezetnek, összesen 22
 km. terjedelemmel. Több lawn-tennis és croquet-
 pálya áll a közönség rendelkezésére; megtekintésre
 érdemes a 22 km. hosszú villamos erdei vasut és az
 új villamoserőre berendezett műfűrészt.

Az idény május hó 15-től október 31-ig terjed,
 a szállodák azonban, valamint a helyben levő posta-
 s táviróhivatal egész éven át nyitva vannak.

Az előkelő kényelemmel berendezett szobák
 ára a főidény alatt [jul. és aug. hó] 2-6 korona.
 Teljes ellátás [pensio] még pedig reggeli, ebéd, öt
 tál étel s vacsora két tál étel 4 kor. 60 fill. [Egy-
 szerűbb] ellátás 3 kor. Tablethote öt fogással sze-
 mélyenként 2 kor. 60 fill., külön asztalnál terítve
 3 kor.

Az elő és utóidény alatt a szobák ára legalább
 7 napig tartózkodó vendégek számára 50%-al olcsóbb.

Ugyanakkor teljes ellátás 2 koronától fölfelé
 kapható.

A telepen 22 magánvilla van, melyek egyné-
 melyikében családi lakások konyhával is bérelhetők.
 Nyaraló-teleket olcsó árért a m. kir. kincstár ad el.

Prospektust küld, felvilágosításokkal szívesen
 szolgál

Jáhn Nándor,
 kincstári bérlő.

Fényképező gépek s hozzá
 való kellékek. — Teljes lawn ten-
 nis és lovagló felszerelések. —
 Mindennemű utazási cikkek
 és bőrárak. — Solingeni zsebkések és
 ollók. — Férfi ingek, kalapok,
 nyakkendők

nagyválasztékban kaphatók

BORSOS KATA

műpar- és férfi divat üzletében

Debreczen, városbáz.

Blous különlegességek

Angol aljak, Angol Costümök

nagy választékban

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők áruházában.

Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

„Jön a czirkusz“

nagyobb kelete lessz a „Matild“ szépitőszere-
 reknek, mert a Matild arczenőös,
 crém, szappan, az egyedüli szer mely leszed
 rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, vimedlit
 és minden bőrsunyaságot biztosan. Kérek
 egy próbát, ha nem használ, a szer árát
 minden csürés csavarás nélkül visszaadja, a
 czim: KUN ISTVÁN gyógyszerész párisi
 laboratoire cosmetique „Matilde“ magyaror-
 szági műlaboratoriuma. (Alapított 1895.
 Budapest.) — Budapest Törökneél.
 Debreczeni raktár: Tóth Béla gyógyszer-
 tárában. Hajresztorer 2korona! Fenomenális.
 Nem fog, nem piszkít.

Konyári sóstó fürdő

október hó 1-ig nyitva áll.

Tiszta szikes fürdők és kifogástalan,
 szép lakó szobák jutányos ár mellett
 rendelkezésére áll a t. fürdő közön-
 ségnek.

Prospektust és egyéb felvilágosítást
 ingyen küld

FRANK, fürdőintéző.